

Morgenbladet.

Nr. 89.

Udgaaet 6 Gange ugentlig og løber overalt i Landet. Postpengene medregnes, 4 Kr. om Hverdag og 1 Kr. 50 Ø. om Søndag og Helligdage.

Onsdagen den 18. April.

Beløbet for 10 Pre. af den afsluttede Regeringsskifte, som er afsluttet den 18. April, er afsluttet den 18. April, er afsluttet den 18. April.

1877.

Abonnement

paa

Morgenbladet

modtages for April Kvartal i Pro-
vinserne paa Postkontorerne og Brevsam-
lingsstederne; i Kjøbenhavn paa Bladets
Kontor, Torshøjsgade 28. Prisen er
4 Kr. Hverdag, 1 Kr. 33 Ø. om Søndag og
Helligdage og 33 Ø. ugentlig.

Ny tiltrædende Kvarterals-Abonnenter faa
gratis 6 Bind og Maanedssabonnementer 2
Bind Romaner.

Henviisninger.

Gedalia & Ko.,

Vexel- & Bankier-Kontor,
Hj. af Østergade og Pilestræde 1.
Dane-Saararbejde,
Søant og Hellig.

Bufler 33 Ø. Klædninger 2 Kr.
Chinon 3 Kr. 50 Ø. Høllens 8 Kr.
Gothersgade 18, St.

Maltextrakt.

Østergades

Materialhandel

ved Siden af Svane-Apotheket.

Skredder G. B. Gehrke,

anbefaler nu ankomne

vandtætte Sæveløks.

Gothersgade Nr. 19, Stuen.

Til Konfirmationen

anbefale vi og forlænge med Bøstoptagning
over hele Landet vor anerkendte gode Kom-
munioner.

Selskabet fra 20 til 40 Kr. pr. Stk.

Guldsmed fra 40 til 400 Kr.

Wassberg & Co., Ny Østergade Nr. 7.

Jyderne.

Fra Jylland sendes os følgende:

Fra Fortiden!

Hilsen fra Jylland med Tak til Skjal-
den for hans gode Ord. Det har fundet
et godt Sted og vil bære Frugt i Na-
tiden!

Mel. Vist stolt paa Codans Bølge.

Det raske Folk, som pløjer

Den skarpe jyske Vang,

Sin Nakke nødtigt bøjer

Og trives ej ved Tvang;

Frit lufter over Hede

Den frie Vestenvind —

Til Kamp for Frihed rede

Var altid Jydens Sind.

Det Hellig Knud bekendte

I Sankt Albani Kor,

Da Storm mod Kirken rendte

De vrede Vendelboer;

Og Holsten skamfuldt rakte

Sin Skjærv til Jydens Pris,

Da Hals Tyrannen strakte

For Ham fra Nørre-Is.

Hin Aand fra gamle Tider

Er ikke død endnu;

Den styrker og udvider

End Jydens jævne Hu;

Er Vaabnet mindre blodigt,

Er Nakken lige stiv,

Og han gaar lige modigt

I Kamp for Folkets Liv.

Hil Jer, som Vidne bære

Om Jydens frie Aand!

Vi række Jer med Ære

En trofast Broderhaand;

Og Enighed skal gøre

Vor lille Flok saa stærk,

At ingen Magt tør røre

Vort fælles Frihedsværk!

Og da skal Danmarks Rige

Af Tidens Nat gaa ud

I Blomstring uden Lige

I Rigdoms gyldne Skrud!

Og da skal Danmarks Bønder

Saa stolte gaa bag Plov,

Som Eders Brodersønner

Hinsides Vestervov!

Den 28de September 1854.

C. Ploug.

Til politiske Meningsfæller!

Det er i Dag, Estrups Fødselsdag, at
hans forelskede Finansklov træder i Kraft.
Han har under hele Sagens Gang gjort
sit til at udvide Røsten imellem Rigsda-
gens toende Afdelinger, og han nægtebe
til det sidste sin Bistand til Stridens Løs-
ning, idet han ikke vilde forhandle med
Kølleudvalget. Desuagtet beraaber han
sig nu paa Tingenes Uenighed for at be-
grunde det ulovlige Skridt, han har gjort.
Grundlovens § 25, som han har paabe-
raabt sig, giver kun Røgen Ret til at
udstede foreløbige Love, der ikke strider
mod Grundloven. § 49 i Grundloven
bestemmer, at forinden Finanskoven er ved-
tagen, maa Skatterne ikke opkræves, og
ingen Udgifter maa afholdes, som ikke
have Hjemmel i Finanskoven eller i en
Tillægsbevillingsslov. Den af Estrup til-
raaede og medunderkretene foreløbige
Finansklov bemyndiger Regeringen til at
afholde de løbende Udgifter og opkræve
de bestaaende Skatter, uagtet Finanskoven
ikke er vedtaget; og dermed ligger dens
Uoverensstemmelse med Grundloven klart
for Dagen. Estrup har sat sin Magtstil-
ling over Hensynet til Bevarelsen af ord-
nede forfatningsmæssige Tilstande.

Vore politiske Modstandere tilføje
Estrup deres Bistand og sende ham Takbrev
for denne Daed. Jeg kan under disse
Omstændigheder ikke anse det for samme-
ligt eller forsvarligt at indlæde mig i
nogen politisk Forhandling med dem,
der staa udenfor den fælles for-
fatningsmæssige Grund, hvorfra enhver
saadan Forhandling maa gaa ud, naar
den overhovedet skal kunne føres med
Nytte. Med enhver den, der stiller sig paa
Estrups Side, har jeg ikke noget at for-
handle udenfor Folketingsloven. For-
handlingerens Tid maa efter min Mening
være forbi mellem os og dem, saalænge
vi ikke ere komne tilbage under regelmæs-
sige og lovlige Tilstande. Dette vil i
hvert Fald være den Fremgangsmaade,
jeg vil følge heretter, ligesom jeg allerede
ved et enkelt Tilfælde har fulgt den, og
da dette har givet Anledning til mærke-
lige Optrin og overordentlig Omtale, skal
jeg her nærmere omtale den.

I Februar Maaned blev jeg anmodet
om at ville komme til et politisk Møde i
Kallundborg, som paatænkt afholdt hen
i Marts Maaned, og dette gaa jeg Løfte
om, naar der ikke skal indtræffe uventede
Forhindringer. Da dette bestemtes
til den 25de Marts, og flere Venstremænd
havde udtalt et Ønske til mig om at faa
et Møde ved Mørkø Station, ansaa jeg
det bekvemst at anstætte et saadant til
den næste Dag, nemlig den 26de. Da disse
Møder maa bekjendtgøres en Tid forud
for at komme til alle Vedkommendes
Kundskab, saa var det umuligt at forudsæ,
da Bekjendtgørelsen udsendtes, at der netop
den Dag skulle være et Møde i Rigs-
dagens Kølleudvalg, og at jeg som Med-
lem af dette Udvalg vilde være forhindret
fra at komme til Mødet i Mørkø. Her
viste det sig imidlertid, at en Del Højre-
mænd optraadte paa en stormende og bru-
tal Maade, tilfældigvis den nødvendige
Betingelse for en rolig Forhandling.
Samme Aften modtog jeg et Telegram
fra flere ved Mørkø Station tilfældige-
rende politiske Venner, som talte mig
for min politiske Virksomhed og beklagede,
at jeg paa Grund af Højre Mægters ikke
havde kunnet være i deres Række den Dag.
I min Tak for dette Telegram udtalte
jeg, at jeg søgte Træng til at faa en
personlig med dem, og vilde derfor
indbyde dem til et nyt Møde med mig,
saafra den politiske Situation tillod det.
Efter den 4de April var Situationen klar,
og jeg besluttede da at oplyde mit
gløve Løfte og anstætte et Møde ved
Mørkø Station til den 15de April. For
at gøre det klart, at det kun var med
politiske Venner, jeg ønskede at faa, be-
stændte jeg dertil i min Egenskab af Højre-
mænds Forenings Formand, og indbød
kun Højre-forenings Medlemmer
og Venner. Da jeg dog ikke fandt det

nødvendigt absolut at udelukke alle andre
fra Mødet, tilføje jeg, at ogsaa andre
kunne være til Stede, naar de iagttog
god Ordre og afholdt sig fra alle Højre-
oplysninger. At stille en saadan Betingelse
kunne ingen bannet og anstændig Mand
anse fornærmeligt, medens den seneste Tid
havde leveret flere Beviser for, at Højre-
mænd var nødvendige. To unge Højre-
mænd kom nogle Dage efter den fæste Be-
kjendtgørelse til mig for at udbyde sig
nærmere Oplysning om dens Mening.
Jeg svarede, at Mødet var et udelukkende
Partimøde, hvor politiske Modstandere vel
havde Lov til at være til Stede og eventu-
elt kunne faa Ordet for en kort Bemærk-
ning, Sagen vedrørende, men kunne ikke
optræde som ligeberettigede Talere, idet
jeg gik ud fra, at fra nu af maatte al
Diskussion mellem Partierne være ophørt,
da Forholdet er Krig. Tidligere havde jeg
gjern set politiske Modstandere ved mine
Møder, men nu var Situationen væsentlig
forandret.

Efter denne Udtalelse, der stede paa en
fuldstændig høflig og hensynfuld Maade,
havde jeg ventet, at de toende Herrer vilde
have fundet det sammelig og værdigt at
lade mit Møde afholdes uforstyrret, hvad
enten de vilde komme der til Stede eller
ikke. Men det viste sig snart, at dette ikke
var deres Mening. De bekjendtgjorde et
fællest Møde paa samme Sted og til
samme Dag og samme Klokkeslet, som
det af mig berammede Møde skulle af-
holdes, og Hensigten hermed var tydelig
nok. Men den som efterhaanden endnu
klarere frem. En Valger der i Kredsen
strev til mig den 12te: „Egens Højremænd
have tilføret hinanden at møde i Mørkø
paa Søndag alle, som kan være ovent
sejge.“ En anden strev: „Højre-
mændene ville have Estrup for deres egen Mand.“
Dinens Møis fortalte, at Kallundborg
ville have et Estrup til Mørkø, og en
Venstremænd der fra Kredsen tog til Kjø-
benhavn og medte, at Højremændene der
være i en stærkt ophidset Sindstemning og
ville talrigt indfinke sig ved Mødet. Lør-
dag Aften kom en Mand kjørende ud til
mig paa min Velig for at sige mig, at
der i Kjøbenhavn var en storartet Demon-
stration i Gang fra Højres Side for at
skaffe Deltagere herfra til Mørkø, og at
der maatte antages at ville komme en 200
a 300 Mennesker herfra. Næppe var
denne Mand taget bort, før jeg modtog
et Brev fra en anden Mand, hvis Om-
gangsreds er helt forskjellig fra den før-
stes, hvori det hed: Højre gjør store An-
strængelser for fuldstændig at kaste Ven-
stre i Morgen i Mørkø. Da jeg vidste,
at en stor Mængde Venstremænd i en vid
Egn omkring Mørkø agtede at komme
der til Stede, og at der bestode en stor
forbittelse hos dem over den Opsjæl,
Højre havde lagt for Dagen ved det
sidste Mørkø-Møde, saa fandt jeg, at vold-
somme Scener næppe vilde være til at
undgaa, naar to saa fjendtlige og hver
for sig stærkt bevægede Forsamlinger skulle
holde fællest Møde Side om Side med
hinanden til samme Tid. Om det nu
kunne synes hensigtsværende for dem, der
søgte Magten over Retten, at det som til
Kamp med Højre og maatte med andre
Vaaben, saa vilde det aabenbart ikke tjene
vor Sag, om det gik til lige Ubeslægtede,
thi det er en rolig og besindig Optræden
fra vor Side, der skal kaste Retten den
endelige Sejr; men vore Venner kunne
aabenbart blive tærede saa længe, at de
gaa efter for Udfordringen. Jeg fandt
derfor efter en meget alvorlig Overvejelse,
at det vilde være det klogeste at give efter
overfor Højres hensynsløse Udfordring ved
at lade Partiet staa ene med sine udla-
rede Kamper. Jeg saa heri den vær-
dige og klogeste Fremgangsmaade, og
min mere end 30-aarige politiske Færd
har tilfældig godgjort, at jeg ikke hen-
der til nogen personlig Frygt overfor
Højre. Jeg strev derfor til Kredse-
formanden for Højre-foreningens Forening i
Højre-foreningens Forening, og til samme
Kredses Folketingsmand: „Efter alt, hvad
man nu veed om Modstandernes Planer

i Dag, vil det være det rette at overlade
dem Pladsen alene, for at undgaa ethvert
voldsomt Sammenstød; jeg bliver derfor
borte, og raader alle Venstremænd til at
tage bort strax.“ — Saaledes jeg haft nogen
Tvivl om, hvorvidt denne Beslutning var
velgrundet, saa blev den fuldstændig fjær-
net, da jeg paa Mødet i Banegaard fandt
et Opflag, hvori det tilføjedes, at der
paa Grund af Mørkø-Mødet vilde afgaa
et Extratog fra Roskilde Kl. 3, som vilde
holde paa alle Mellemstationer. Møderne
skulde begynde Kl. 12 1/2, Extratoget vilde
komme til Mørkø omtrent Kl. 4 1/2. Det
var altsaa ikke beregnet, at de, der toge
med dette Extratog, skulde til Mørkø for
at overvære Forhandlingerne; men hvad
skulde de da udrette der!? Et Høj-
re-eg til Besvarelsen heraf er det, at der
henimod Kl. 3 kom Forskjævel fra Ros-
kilde Banestation til mig og flere om,
hvor vi toge hen derfra. Svaret var selv-
følgelig afvisende.

Jeg følger mit personlig vis paa, at
min Udelukkelse og det Brev, jeg sendte,
virkelig har forebygget adskilligt, som ellers
ville være indtruffet, og jeg er derfor ogsaa
fremdeles af den Mening, at mine
Venner vilde have bragt Højremændene
et større Nederlag ved at tage bort end
ved at blive. Højre kunde ikke ønske noget
bedre, end at Venstremændene sluttede sig
til deres Møde. At forstyrre vort Møde,
det var jo det højeste, de kunde have ha-
bet, men at vi tillige forherlige deres
Møde, det har aabenbart maattet være
dem en glædelig Overraskelse. Ingen af
Partierne kan sige hinanden noget Nyt.
Højre veed forud alle vore Grunde, og vi
fjende ligeledes forud alle Højres Størd
og Talemaader, alle dets Fordrejelse og
Personligheder, men dette Parti har med
færdig Snæbde benyttet Venstres Del-
tagelse i Mødet til at tage dem paa Slæ-
bet og ved dets Adresse. Mange af
disse Estrupske Tillidsmænd have jo alle-
rede været med at vedtage Adresse i Kal-
lundborg og Højre, men „man kan ikke
gjøre en god Gjerning for tid“, og de
lavede da her en Adresse, som kunde siges
at være indsendt af „en Forsamling paa
2000 Mennesker“.

Belært af denne Erfaring vil jeg raade
mine politiske Meningsfæller til, under de
nuværende politiske Forhold, at afholde sig
fra alle Forhandlinger med politiske Mod-
standere. Nu gælder det at klare Situa-
tionen for os selv og for hverandre og
enes om at handle fælles og sluttet, lad
os anvende vor Tid og vore Gæster hertil,
og ikke spille noget deraf paa haabløse
Debatter med dem, der sætte Estrup Højre
end Grundloven.

Follegade, den 16de April 1877.

J. M. Hansen.

Alle venstrefindende Redaktører anmodes
om godhedsfuldt at optage ovenstaaende
i deres ærede Blade.

Kjøbenhavn, den 18. April.

Tyrkiets Svar paa Protokollen
foreligger nu. Det er, som man havde
ventet, en energisk afvisende Protest. Det
hedder i Begyndelsen: „Det Borten er
kommet til Kundskab om disse Afvisninger,
har den med Befalingsfuld, at Stormag-
terne ikke have holdt det for nødvendigt
at lade den tyrkiske Regering deltage i
Raadslagninger, ved hvilke man ikke desto
mindre har behandlet Spørgsmaal, som
angaa Tyrkiets væsentlige Interesser.
Den store Umødelighed, som Borten
har vist overfor alle Stormagternes
Raadslagninger og Duffer, den strænge
Solidaritet, som paa en saa lyftelig Maade
forener Tyrkiets Interesser med de øvrige
Europas, de alene uimodsigelige Ligheds-
principer og endelig de højtidelige indgaaede
Forpligtelser, berettigede Borten til den
Antagelse, at den ganske færlig maatte
være faldet til at medvirke til et Bort,
som er bestemt til at afgjøre Orienten
Freden. Men fra det Øjeblik, hvor dette
ikke er Tilfældet, ser Borten sig i den
bydende Nødvendighed at maatte protestere
mod en saadan Fremgangsmaades Beretti-
gelse, under Henviisning til de færgelige
Følger, som kunne opstaa deraf i Frem-
tiden for de Principer, ved hvilke For-
bindelsen mellem Staterne er fæstet.“ Der
ytres dernæst en Befalingsfuld over, at Mag-

terne ikke tilfældig have overovervejet
Betydningen af, hvad der er indtruffet
efter Konferencen, og de Farer, som nu
true Freden. Der mindes om, at Borten
overfor Konferencen, der modfattede sig en-
hver Forholdsregel, der tog sit Udgangs-
punkt i en Højst mellem Provinserne
efter Trosbeten eller Besoltnings-
klasser, og at dernæst Borten maatte mod-
sætte sig alt, hvad der stred mod Tyrkiets
Integritet og Uafhængighed. Siden Kon-
ferencen er Parlamentet sammtraadt og
raadslar i fuldkommen Frihed om de
vigtigste Statsager. Og naar man mod
Reformerne indvender, at de ere for ny
til, at man kan stole paa dem, saa maa
erindres, at det jo vil kunne indvendes
ogsaa mod de forelaede og overhovedet
mod enhver Reform. „Sikkerheden i det
Indre var fuldkommen gjennoprettet. Og
med Serbien var der sluttet Fred, med
Montenegro fæstes der Underhandlinger,
som afgave et levende Bevis paa Bortens
Maadhold, — da var der lyfteligvis
i Mellemtiden kommet et nyt Moment
med: de overordentlige Udfordringer, som
Rusland i alle sine Provinser iørfættede,
paalagde Borten ogsaa at værne om sin
Sikkerhed og hindrede den fra at gaa til
en rolig Tilstand, idet de fremkaldte en
yderst farlig Situation. Borten har
gjort alt for at berolige Smytterne og
fjerne enhver Ristelse; saafra det var
befriet for de lange og tunge Provver,
som de revolutionære Højre søgte at ud-
brede i alle Provinser, havde den
intet andet Ønske end hurtigt muligt at
bellige sig til det frugtbare Arbejde at
stabe fornyet Kraft i de indre Tilstande.“
Det udvistes, hvorledes Ruslands Udfin-
ninger have umuliggjort at gaa dette
Maal, fordi det tvang Tyrkiets ind paa det
samme. Borten giver derpaa følgende
Svar paa Schuvaloffs Erklæring: „Det
Borten iagttog overfor Montenegro den
samme Holdning som Højre stred med
Serbien, havde den af fri Vilje allerede
for 2 Maaned siden ladet Tyrk Rifol-
aus vide, at den ingen Anstrængelse vilde
gøre for selv med nogle Ord at bidræge en
Forsikelse. I Betragtning af, at Monte-
negro danner en uafsluttet Bestanddel af
Kejserriket, har man foreslaet en Demar-
kationslinie, som skilte Montenegro For-
bete, og det afhænger af Fremtiden af det
Maadhold, som Borten haaber, man vil
vise i Cetinje, om det vil ende med et
heldigt Resultat. 2) Den tyrkiske Rege-
ring er beredt paa at bringe alle de lo-
vede Reformen i Udførelse, men efter For-
fatningens Grundbestemmelser maa ingen
af disse have en speciel, kun for en en-
kelt Landsdel gældende Karakter, og kun
under denne Forudsætning vil den kejser-
lige Regering i fuld Frihed indføre de
lovede Institutioner. 3) Den tyrkiske Re-
gering er beredt til at sætte sin Armee
paa Fædssod saafra den russiske ogsaa
bliver det; thi Tyrkiets Armininger ere
kun stede til Forsvar og vilde derfor kunne
opgive, saa snart de venstrelige For-
bindelser, som pleje at bestaa mellem de
to Kejserriger, atter lade høre, at Kabi-
nettet i Petersborg ikke vedblivende vil
være af den Mening, at de tyrkiske Kristne
ere fra Regeringens Side udtalte for saa-
danne Farer, at det bliver nødvendigt der-
for mod en venligindbet Rabotat at gribe
til alle Angrebs- og Tilintetgørelsesmid-
ler. 4) Hvad Ulovlighederne, som muligvis
kunne udbræde i Tyrkiets, og som derfor kunne
forhale den russiske Armæes Afvæbning,
angaar, saa tilbageviser den kejserlige Rege-
ring de fræntende Udtryk, i hvilke denne
Tante er udtrykt, og tror, at Europa er
overbevist om, at de Nordøer, som have
forhæret Roligheden i Provinserne, ere
fremkaldte udefra, saa at Tyrkiets ikke
kan være ansvarlig derfor, ligesom heller
ikke Rusland der gjøre Afvæbningen af-
hængig deraf. 5) Hvad angaar Ufæst-
heden af en Specialgesandt til Petersborg
for at forhandle Arminings-spørgsmaalet,
saa har Borten ingen Grund til at vægre
sig ved de Højlighedsformer, som di-
plomatisk Stik og Brug kræver, men her
dog ikke, at der er nogen Forbindelse
mellem denne internationale Højlighed og
Afvæbningen, der uforvarende har fundet Sted,
og som kan indtræde simpelthen ved en
telegrafisk Befaling.“ Dernæst protesteres
bestemt imod den Højst, der i Protokollen
gøres mellem de kristne og de muslim-
danske Underaatter, og navnlig tilbage-
vises stærkt Fordringen om et Overoplysn
med Reformernes Udførelse: Tyrkiets kan
i sin Egenskab af uafhængig Stat ikke
finde sig i at stilles under de samlede
Magters Oplysn. Den har med de venlig-
findende Stater Forbindelser, som ere ord-
nede ved Traktater, den kan da ikke til-
læde de fremmede Agenter, og Udfærdig-
ning, som ere faldede til at værelage deres
Landsmænds Interesser, en Stilling, som
officielle Tilfynsmænd. Parisertraktaten
har klart fastslaaet Afte-Indblandingssprin-